

**Stqarrija għall-Istampa
Biex tinħareġ minnufih
Il-Lussemburgu, is-16 ta' Dicembru**

Investimenti fl-ajruporti ffinanzjati mill-UE jipprovdu valur baxx għall-flus, jgħidu l-awdituri tal-UE

Rapport ippubblikat illum mill-Qorti Ewropea tal-Awdituri (QEA) jiżvela li investimenti fl-ajruporti, iffinanzjati mill-UE, ma gġenerawx ir-rizultati mistennija u pproduċew valur baxx għall-flus. L-awdituri tal-UE jgħidu li minħabba nuqqas ta' ppjanar u tbassir adegwat xi wħud mill-ajruporti ffinanzjati kienu jinsabu qrib wisq ta' xulxin, filwaqt li xi wħud mill-proġetti ta' kostruzzjoni kienu kbar wisq għall-għadd ta' ajruplani u passigġieri involuti.

"Aħna sibna li xi wħud mill-ajruporti ma kinux jagħmlu profitt fit-terminu twil, xi wħud ma kinux jintużaw biżżejjed u xi wħud lanqas biss kienu jintużaw," ikkummenta George Pufan, il-Membru tal-QEA responsabbli. "It-traffiku tal-ajru Ewropew għandu jirdoppja sal-2030. Jekk l-Ewropa għandha tissodisfa din iż-żieda fid-domanda, kemm il-Kummissjoni kif ukoll l-Istati Membri jridu jtejbju l-mod kif jinvestu fl-ajruporti tagħna billi jiffinanzjaw biss dawk li jagħmlu profitt u li għalihom hemm ħtieġa reali għal investment."

L-awdituri tal-UE eżaminaw proġetti ta' investment f'20 ajruport – fl-Estonja, fil-Greċja, fl-Italja, fil-Polonja u fi Spanja – li rċevew aktar minn EUR 600 miljun fi flus l-UE mis-sena 2000 sal-2013. L-awdituri sabu li nofs biss minn dawn l-ajruporti setgħu juru l-ħtieġa għal investment iffinanzjat mill-UE u li l-infrastruttura ffinanzjata spiss ma kinitx użata biżżejjed, b'valur ta' infrastruttura ta' madwar EUR 38 miljun li lanqas biss ma kienet qed tintuża.

Nofs biss mill-ajruporti awditjati żiedu l-għadd ta' passigġieri, filwaqt li għal aktar minn nofshom, it-tbassir tat-traffiku tal-ajru kien sinifikattivament eċċessiv fl-istimi tiegħu taż-żidiet. F'Córdoba, pereżempju, inqas minn 7 000 passigġier ivvjagġaw fl-2013, meta mqabbla mal-179 000 imbassra. Barra minn hekk, għall-biċċa l-kbira mill-ajruporti ftit li xejn kien hemm evidenza ta' titjib fis-servizz għall-klijenti jew ta' benefiċċji soċjoekonomiċi reġjonali, bħall-ħolqien ta' impjiegi addizzjonali.

Sebgħa mill-ajruporti, fil-biċċa l-kbira dawk b'inqas minn 100 000 passigġier kull sena, mhumiex finanzjarjament awtosostenibbli u se jsibuha diffiċli li jibqgħu joperaw mingħajr aktar fondi pubbliċi. Fil-Greċja, pereżempju, id-dħul ta' Kastoria ta' EUR 176 000 għall-2005-2012 deher żgħir ħafna fejn is-EUR 7,7 miljun li sewa biex l-ajruport jibqa' miftuħ matul l-istess perjodu. L-awdituri kkonkludew li investment ulterjuri ta' EUR 16,5 miljun f'estensjoni għar-runway ta' Kastoria (li qatt ma ntuzat għat-tip ta' inġenju tal-ajru li għalih inbniet) ma jstax jitqies li huwa użu effettiv mill-fondi pubbliċi.

Għall-biċċa l-kbira mill-ajruporti awditjati, l-awdituri sabu dewmien fil-kostruzzjoni u fit-twassil ta' infrastruttura, b'dewmien medju ta' kważi sentejn. Kważi nofs l-ajruporti esperjenzaw infiq aktar mill-ppjanat, li fisser li l-Istati Membri kellhom jonfq kważi EUR 100 miljun aktar mill-baġits nazzjonali tagħhom milli kien previst inizjalment.

L-awdituri sabu li l-finanzjament ma kienx ikkoordinat tajjeb mill-Istati Membri; pereżempju, l-Estonja, il-Greċja, l-Italja u Spanja ma kellhom ebda pjan strateġiku, fuq terminu twil, għall-iżvilupp ta' ajruporti. Barra minn hekk, il-finanzjament ma kienx issorveljat biżżejjed mill-Kummissjoni, li generalment ma tkunx taf liema ajruporti qed jirċievu finanzjament jew is-somom involuti. Din is-sitwazzjoni ma tippermettix li l-Kummissjoni jkollha stampa kompleta tal-investimenti kollha mill-UE li jmorru għall-ajruporti u tillimita l-possibbiltajiet tagħha ta' monitoraġġ u ta' żgurar li l-politiki jiġi mfassla u implimentati b'mod xieraq.

L-iskop ta' din l-istqarrija għall-istampa huwa li jingħataw il-messaġġi prinċipali tar-rapport speċjali adottat mill-Qorti Ewropea tal-Awdituri. Ir-rapport sħiħ jinsab fuq www.eca.europa.eu

ECA Press

Damijan Fišer - Uffiċjal tal-Istampa

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA Youtube: EUAuditorsECA eca.europa.eu

Noti lill-edituri

Ir-rapporti speċjali tal-QEA huma ppubblikati matul is-sena kollha u jipprezentaw is-sejbiet ta' awditi magħżula ta' oqsmha baġitarji jew suġġetti ta' ġestjoni speċifiċi tal-UE.

Dan ir-Rapport Speċjali (Nru 21/2014) intitolat “**Infrastrutturi tal-ajruporti ffinanzjati mill-UE: valur baxx għall-flus**” janalizza investimenti fl-infrastrutturi tal-ajruporti, iffinanzjati mill-UE, u jeżamina jekk kienx hemm ħtieġa dimostrata għall-investimenti, jekk il-kostruzzjonijiet ġewx ikkompletati fil-ħin u skont il-baġit, u jekk l-infrastruttura ġdida jew imtejba ntużatx bis-sħiħ. L-awditu, li twettaq bejn Mejju 2013 u Ottubru 2014, ivvaluta wkoll jekk l-investimenti rriżultawx f'għadd oġġla ta' passigġieri u f'servizz aħjar għall-klijenti, u jekk l-ajruporti ffinanzjati kinux finanzjarjament vijabbli.

L-UE allokat madwar EUR 4,5 biljun matul il-perjodi ta' programmazzjoni 2000-2013 għal infrastrutturi tal-ajruporti permezz tal-FEŻR, tal-FK u tan-Netwerks Trans-Ewropej tat-Trasport (TEN-T). Aktar minn EUR 2,8 biljun ġew mill-FEŻR u mill-FK, u 75 % ta' dawn ġew investiti fil-Greċja, fl-Italja, fil-Polonja u fi Spanja.

L-awditu ffoka fuq 20 ajruport iffinanzjat mill-UE f'5 Stati Membri (2 fl-Estonja, 3 fil-Greċja, 5 fl-Italja, 2 fil-Polonja u 8 fi Spanja). Dawn l-ajruporti rċevew finanzjament mill-UE li ammonta għal total ta' EUR 666 miljun matul il-perjodi ta' programmazzjoni 2000-2006 u 2007-2013 permezz tal-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali (FEŻR) u tal-Fond ta' Koeżjoni (FK), li minnhom ġew awditjati EUR 460 miljun.

Il-konkluzjonijiet tal-awdituri tal-UE

L-investimenti fl-ajruporti, iffinanzjati mill-UE, ipproduċew valur baxx għall-flus. Ġew iffinanzjati wisq ajruporti, li spiss kienu qrib ħafna ta' xulxin, u f'bosta każijiet l-infrastrutturi ffinanzjati mill-UE kienu kbar iżżejjed. Nofs biss mill-ajruporti awditjati rnexxielhom iżidu l-għadd ta' passigġieri tagħhom, u t-titjib fis-servizz għall-klijenti jew ma tkejjilx jew ma kienx hemm evidenza tiegħu.

Ir-rakkomandazzjonijiet tal-awdituri tal-UE

- **Il-Kummissjoni** għandha tiżgura matul il-perjodu ta' programmazzjoni 2014-2020, li l-Istati Membri jallokaw finanzjament mill-UE lil infrastrutturi tal-ajruporti f'dawk l-ajruporti biss li jkunu finanzjarjament vijabbli u li għalihom il-ħtieġijiet għal investiment ikunu ġew ivvalutati u dimostrati b'mod xieraq. Dan għandu jkun parti mill-approvazzjoni u l-monitoraġġ ta' Programmi Operazzjonali mwettqa mill-Kummissjoni.
- **L-Istati Membri** għandhom ikollhom pjanijiet reġjonali, nazzjonali u sovranazzjonali koerenti għall-iżvilupp ta' ajruporti biex jevitaw kapaċità żejda, duplikazzjoni u investimenti mhux koordinati f'infrastrutturi tal-ajruporti.

Il-Kummissjoni tippovdi aċċertament fir-risposti tagħha, li huma meħmużin ma' dan ir-rapport, li ttieħdu tagħlimiet minn din l-esperjenza. B'riżultat ta' dan hija implimentat approċċ radikalment differenti fil-legiżlazzjoni rilevanti għall-perjodu ta' programmazzjoni 2014-2020.